

НЕСТАЦІОНАРНІСТЬ ПОТОКУ ВИКОРИСТАННЯ НИЗЬКОПОТЕНЦІЙНИХ ВЕР ПЕЧЕЙ СКЛОВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Кошельнік О.В., Долобовська О.В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків

Основним технологічним агрегатом для виробництва скломаси є скловарні печі безперервної дії. Ефективність роботи таких печей у значній мірі визначається стійкістю окремих елементів кладки стін варильного басейну. Одним із способів вирішення цієї проблеми є використання систем випарного охолодження (СВО). При використанні СВО зменшуються питома витрата природного газу (до 20 %) та забезпечується значна економія електроенергії. Найбільш поширеним способом використання низькопотенційних вторинних енергоресурсів скловарних печей – водяної пари систем випарного охолодження – це його застосування для систем опалення, завдяки чому знижується витрата вуглеводневого палива в парових або водогрійних котлах. Однак через низькі параметри пари (тиск не більш 0,8 МПа) та високу вологість виникають значні труднощі в його повному і раціональному використанні. Тому питання найбільш ефективного використання низькопотенційної пари СВО залишається на сьогодні достатньо актуальним завданням.

Можливо виділити два основних напрямки використання пари. Це – теплотехнічний напрямок та енергетичне використання потенціалу пари. Перший напрямок включає в себе підігрів компонентів горіння – природного газу і повітря. При неможливості повного використання низькопотенційної пари, можливо розглядати варіанти схем з турбоустановками для отримання електричної енергії. Енергетичний потенціал водяної пари СВО може бути використаний для виробництва електроенергії безпосередньо в турбогенераторах або у двоконтурних схемах з нетрадиційними робочими тілами.

Безпосереднє використання пари СВО в багатьох випадках є проблематичним тому, що досягнення прийнятної економічності в силовому циклі на водяній парі можливо лише при глибокому вакуумі в конденсаторі. Це істотно ускладнює установку, при цьому виникає необхідність вирішення проблеми підвищеної вологості на виході з турбіни. В такому випадку застосування низькокиплячих речовин в якості робочого тіла енергетичних установок при використанні водяної пари як гріючого теплоносія з температурою 110-130 °С може виявитися досить ефективним.

Таким чином, при розгляданні питання ефективності застосування теплоутилізаційних схем з використанням пари СВО скловарних печей необхідно додатково проводити комплексний аналіз параметрів роботи кожного з елементів схеми.